

W niniejszym numerze naszego czasopisma znajdują się opracowania poświęcone prawu konkurencji, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu prawa unijnego na prawo polskie. Dwadzieścia lat, jakie upłynęły niedawno od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, skłaniają do spojrzenia na cały ten okres z perspektywy licznych zmian, jakie następowały w tym czasie.

Nakreśleniu ścieżek ewolucji polskiego prawa konkurencji i skali wpływu prawa unijnego, a także ocenie sukcesywnie następujących zmian polskiego prawa i wskazaniu pilnej potrzeby dalszych zmian poświęcony jest artykuł Grzegorza Materny.

Opublikowanie prezentowanego numeru EPS zbiega się również z niedawnym upływem roku od dokonania przez polskiego ustawodawcę obszernej nowelizacji ustawy antymonopolowej. Stanowiła ona implementację dyrektywy 2019/1 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11.12.2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (dyrektywa ECN+). Sposób wdrożenia tej dyrektywy do prawa polskiego w zakresie uregulowań dotyczących kar pieniężnych został poddany krytycznej analizie w artykule Małgorzaty Król-Bogomilskiej, w szczególności dotyczącej nowych zasad nakładania kar na związki przedsiębiorców, na przedsiębiorców wywierających „decydujący wpływ” na przedsiębiorcę naruszającego zakazy czy zasad nakładania okresowych kar pieniężnych.

Krytyczne odniesienie do zmian wprowadzonych do polskiego prawa związanych z implementacją powołanej dyrektywy zawiera także artykuł Anny Zientary poświęcony zmianom zasad karalności za przestępstwo z umowy przetargowej z art. 305 k.k. Autorka zwraca uwagę na brak racjonalnego uzasadnienia dla daleko idącego wyjścia poza uregulowania dyrektywy. Polega to na przyjęciu niepodlegania karze w zakresie o wiele szerszym niż tylko w odniesieniu do zmwów przetargowych. W konkluzji autorka wskazuje na potrzebę pilnej interwencji ustawodawcy.

Niniejszy numer naszego czasopisma obejmuje również opracowania dotyczące szczególnie dynamicznie rozwijającej się od lat problematyki nadużywania pozycji dominującej. Opracowaniem poświęconym tym zagadnieniom jest artykuł Krystyny Kowalik-Bańczyk zawierający przedstawienie ewolucji zasad stosowania art. 102 TFUE w orzecznictwie sądów unijnych. Przeprowadzona przez autorkę analiza judykatury, której przedmiotem były sprawy o nadużycie pozycji dominującej, pozwala zauważyć rosnącą – od czasu wyroku TS w sprawie Intel z 2017 r. – liczbę uchylonych decyzji Komisji Europejskiej oraz wyraźne podwyższenie w ostatnich latach wymogów, których spełnienie uważane jest za konieczne dla wykazania nadużycia pozycji dominującej (przez analizę skutków zarzucanej praktyki).

Drugiemu nurtowi rozwoju prawa, będącemu przedmiotem rozporządzenia o rynkach cyfrowych (ang. Digital Market Act – DMA), poświęcone jest opracowanie Konrada Kohutka obejmujące analizę regulacji działalności dużych platform internetowych (DMA) na tle zakazu nadużywania pozycji dominującej. Jak podkreśla autor, rozporządzenie DMA nie ma charakteru *lex specialis* w stosunku do prawa konkurencji. W rozporządzeniu tym brak jest wymogu badania skutków nadużycia pozycji dominującej. Może to prowadzić do różnych ocen tego samego zachowania i co się z tym wiąże – naruszenia pewności prawa i równości, a w sytuacji równoległego stosowania obu tych regulacji – do naruszenia zasady *ne bis in idem*.

Rada Naukowa i Kolegium Redakcyjne EPS składają podziękowania Pani Profesor Małgorzacie Król-Bogomilskiej z Uniwersytetu Warszawskiego za inicjatywę publikacji artykułów w EPS na temat unijnego i polskiego prawa konkurencji oraz zaainspirowanie naukowców tej problematyki do przygotowania przedkładanych tu opracowań.

Profesor Stanisław Biernat
Redaktor Naczelny „EPS”

Growing Influence of EU Competition Law on Polish Legislation

This issue of our journal contains articles focusing on the competition law, especially the impact of EU law on Polish legislation. The recent twentieth anniversary of Poland's accession to the European Union encourages looking back at this period as a whole from the perspective of numerous changes that took place during that time.

The article by Grzegorz Materna refers to the paths of the evolution of Polish competition law and the extent of impact of successive amendments to Polish law, as well as identification of the urgent need for further changes.

This issue of EPS was published on the date falling just over a year after the Polish legislator made notable amendments to the anti-monopoly act. They aimed at the implementation of Directive 2019/1 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 to empower the competition authorities of the Member States to be more effective enforcers and to ensure the proper functioning of the internal market (ECN+ Directive). The manner of the implementation of this Directive into Polish law with respect to provisions on penalty payments has been subjected to critical analysis in the article by Małgorzata Król-Bogomilska, especially with respect to new principles for imposing penalties on associations of undertakings, undertakings exercising “decisive influence” over an undertaking found to be in breach of prohibitions or with respect to principles for periodic penalty payments.

Critical discussion of amendments to Polish law related to the implementation of the aforementioned directive is also included in the article by Anna Zientara, pertaining to changes to the principles of penalization for bid-rigging under Article 305 of the Penalty Code. The author emphasizes the lack of reasonable justification for going far beyond the provisions of the directive, which involves immunity from sanctions for much more than just bid-rigging. In the conclusion, the author indicates a need for urgent intervention by the legislator.

This issue of our journal also contains studies of the topic of abuse of a dominant position, which has been dynamically developing for years. This topic is discussed in the article by Krystyna Kowalik-Bańczyk presenting the evolution of principles of application of Article 102 of TFEU in the case law of EU courts. The judicature analysis carried out by the author, pertaining to cases for abuse of a dominant position, allows noticing a growing – since the judgment of the Court of Justice in the Intel case of 2017 – number of annulled decisions of the European Commission and a clear increase in the requirements that must be met in order to prove abuse of a dominant position (by analysing consequences of the alleged practice) in recent years.

The second trend in the development of law, which is the subject of the Digital Markets Act (DMA), is discussed in the article by Konrad Kohutek, containing an analysis of the regulation of the activities of large Internet platforms (DMA) against the background of the prohibition of abuse of a dominant position. As emphasized by the author, the DMA is not *lex specialis* to competition law. This regulation does not require the examination of the consequences of abuse of a dominant position, which may lead to different assessments of the same practice and, as a result, to a breach of the principles of legal certainty and equality, and in the case of parallel application of both regulations, to a breach of *ne bis in idem*.

The Scientific Council and Editorial Board of EPS would like to express their gratitude to Professor Małgorzata Król-Bogomilska of the University of Warsaw for the initiative to publish articles on EU and Polish competition law and for inspiring experts in this area to prepare the articles presented here.

Professor Stanisław Biernat
‘EPS’ Editor-in-Chief